

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ:

На місяць . . . — м. 50 ф.
На 3 місяці . . . 1 » 50 »

(Ціна одного примірника 5 ф.)

ВИХОДИТЬ ДВА РАЗИ НА
ТИЖДЕНЬ.

Розсвіт

Часопись громади „Самостійна Україна“.

**АДРЕСА РЕДАКЦІЇ
Й АДМІНІСТРАЦІЇ:**

«Ukrainisches Sekretariat»
Rastatt (Baden).

ВИДАЄ: ТОВАРИСТВО
„УКРАЇНСЬКИЙ РУХ“.

Раштат,

понеділок, 21. січня

1918

Згода в мирових умовах осередніх держав із Україною.

„Ное Бад. Л. Цайт.“ з дня 21. січня доносить: Дотеперішні переговори, котрі вели ся між делегаціями осередніх держав і Української Народньої Республіки дали той наслідок, що делегати Української Народньої Республіки й делегати осередніх держав прийшли до принципіальної згоди підписати мировий договір.

Також делегації згодні з тим, щоб необхідну перерву переговорів, яка потрібна задля справоздання делегатів перед своїми державними урядами, а також дістати від цих урядів

дозвіл підписати мировий договір, зробити як можна короткою.

Вони собі пообіцяли негайно повернутися до Берестя-Литовського й постановили: зараз же по повороті підписати мировий договір в межах одержаних уповноважень.

Зі ствердженням головних нарисів мирового договору, переговори дійшли до тієї точки, котра обов'язує делегації вступити в зносини з краввими відповідальними органами.

тельством Росії. Так само навіть не вся великоруська демократія признає їх правительством. Через те в інтересах всієї Російської Республіки, в інтересах селянства, робітництва і салдацтва Росії, від імені й за кошти яких буде встановляти ся мир і будуть рішати ся питання великої соціальної ваги, Генеральний Секретаріат уважає невідкладним, як мога швидче, скласти центральне правительство на вище зазначених основах.

Поки ж такого правительства немає, Генеральний Секретаріат не вважає можливим ставати на бік тієї чи іншої області. І через те Генеральний Секретаріат, признаючи право, як за народніми комісарами в Великоросії, так і за козаками на Донщині, на Кубані та по інших землях, порядкувати своїм життям, не вважає справедливим задержувати козачі військові частини на Україні, коли вони хотіли йти до свого краю. Так само Генеральний Секретаріат уважає недопустимим затримувати й руські частини, коли вони виявляють бажання йти в Росію, як недопустимим те, що народні комісари задержують українські частини, не пропускаючи їх на Україну. Виходячи з цієї своєї основної позиції, Генеральний Секретаріат не вважає можливим порухити свій неутралітет в боротьбі великоруських большевиків з донськими козаками й одмовив ся допомогти пропуском ешелонів на Дон. Разом з тим Генеральний Секретаріат вважає необхідним заявити, що він перший вступив ся за робітничі організації в Донській області, над якими з боку козачого правительства було вжито репресій. Головою Генерального Секретаріату було виразно зазначено військовому правительству, що всякі утиски й обмеження повинні бути скасовані. І так само тепер Генеральний Секретаріат стоїть на тому, що й раніше.

В даний момент в Київ прибула делегація від південно-східного союзу козаків і від кубанського правительства в справі переговорів про утворення центрального правительства. Генеральним Секретаріатом офіційно заявлено делегації, що Генеральний Секретаріат вважає можливим склад правительство тільки соціалістичний. Для успішности переговорів з козаками ставить першу умову: скасування воєнного положення в південно-східному союзі й усунення всяких репресій та обмежень над робітничими й демократичними організаціями.

Оце ті „таємні“ переговори, які ведуть ся Генеральним Секретаріатом з козаками. Тим паче, розумієть ся, Генеральний Секретаріат не дозволить нікому на території Української Народньої Республіки ніяких утисків над робітничими чи якими небудь іншими організаціями. Генеральний Секретаріат ставить собі метою організованими й мирними способами затвердити й зміцнити владу демократії на У-

країні. Генеральний Секретаріат уживає всіх заходів, щоб всі соціалні реформи такої великої ваги, як, наприклад, земельна реформа й військова, були переведені як найширше, як найповніше, але організовано й без того потрясення, кровопролиття та анархії, якими одзначено ці самі реформи на території народніх комісарів. Генеральний Секретаріат твердо й непохитно стоїть на тому, що вся влада повинна належати всьому народові, а не частинам його. І через те вважає, що влада на місцях повинна бути в руках вибраних усім народом вселюдним, рівним, прямим і тайним голосуванням органів, а не групами людей, вибраних неправильно й випадкою. Генеральний Секретаріат уважає недопустимим—утиски над свободою слова й через те не закриває ніяких газет, навіть тих, які клеветують на його. Так само Генеральний Секретаріат не допускає ніяких ні утисків, ні обмежень свободи зібрань, союзів, страйків, віри. І через те не може погодитись з тими утисками й терором, які вживають ся правительством народніх комісарів, навіть над соціалістами, навіть над вибранцями селян і робітників. І Генеральний Секретаріат заявляє: Такої позиції він твердо буде держати ся й далі. Але повинен додати, що всякі спроби силою порушити той лад, який творить ся організованою демократією України, він рішуче й так само силою буде подавляти в коріні. Доказом тому є розбродження деяких військових частин, зроблене в ночі з 29. на 30. листопада. Ці частини з анархистичних, нездисциплінованих елементів, підбурені нечесною агітацією большевиків, весь час погрожували розгромом Києва з тих тяжких орудій, які були у них. Приклад братовбивчої, кривавої війни в Петербурзі, Москві та й самому Києві, погрози віддати на розгром безвинне населення Києва примусили Генеральний Секретаріат одібрати зброю в найбільш анархистичних частин і деякі з них навіть вислати за межі Української Народньої Республіки. Під час розбродження військовими українськими частинами було випадково, без наказу Генерального Секретаріату затримано деяких членів воєнно-революційного комітету, але в цей же день випущено. Розбродження відбулось без пролиття краплі крові, але в той же час з боку розброджених було вбито одного українського козака—богданівця й чотирох ранено.

Не ховаючи ні одного свого кроку, як у політичній внутрішній, так і в зовнішній діяльності, стоячи на позиціях соціалістичного правительства, організованої демократії України, її селянства, робітництва й салдацтва, Генеральний Секретаріат звертає ся до тієї частини робітництва, яку введено в блуд нашими несовісними політичними противниками, з застереженням: ворожнеча робітництва проти Центральної Ради є ворожнеча проти українського селянства, яке по справедливості має найбільшу силу, як в Раді, так і по всій Росії. Ворожнеча робітництва з селянством, города з селом є тільки на користь реакції, бо розбиває сили всієї революційної демократії. Селянство українське найбільше представлене в Раді, найбільше грабоване царизмом, найбільше окривджене до революції соціально, національно й політично не допустить, щоб його відродження було знесено агітацією зайшлих з півночі Росії анархистичних елементів.

Центральна Рада й Генеральний Секретаріат, як вищі органи влади українського селянства, робітництва й салдацтва заявляють: Мир всьому світові, земля трудовому народові, робітництву—економічні, соціалні реформи, всій людности—демократичні свободи, але в формах організованих не тільки руйнувати, але й будувати, творити нове.

Вісти з України.

ВІД ГЕНЕРАЛЬНОГО СЕКРЕТАРІАТУ

УКРАЇН. НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ.

Цю статтю передруковуємо з „Робітничої Газети“ ч. 199, із 5. грудня 1917. р. Стаття вияснює ту позицію, яку заняв Генеральний Секретаріат супроти теперішнього російського правительства. Редакція.

Безвідповідальні люди, які розуміють революцію як ломання всякого організованого життя, ведуть темну, нечесну агітацію проти Центральної Ради й Генерального Секретаріату.

Головним аргументом цих людей серед широких неосвідомлених мас, служить відношення Генерального Секретаріату до козачого правительства.

Роспускають ся чутки, ніби Центральна Рада веде темні переговори з козаками проти народніх комісарів.

Як доказ проводить ся те, що Генеральний Секретаріат дозволив вихід козацьких військ на Дон і не пропустив большевицьких ешелонів для походу проти козаків.

Генеральний Секретаріат заявляє: Ніяких таємних переговорів з козаками не ведеть ся. Ведуть ся з ними переговори про утворення центрального правительства для всієї Російської Республіки. Але такі самі переговори ведуть ся з народнім „советом“ в Петербурзі й з правительством Сибіру, і з правительством Кавказу, і з правительствами других республік.

Генеральний Секретаріат усім цим правительствам пропонує організувати центральне правительство на таких умовах: Щоб воно було однонародно-соціалістичне (від большевиків до народніх соціалістів) і федерального характеру, себ то, складене з представників краввих республік.

Тільки таке правительство, на думку Генерального Секретаріату, може бути правомочним рішати питання державного життя всієї Росії, а особливо таку велику справу, як установа мира.

Тільки таке правительство мати ме силу й авторитет, бо спирати меть ся на всі реальні сили демократії всіх соціалістичних напрямів і на всі народи Російської Республіки.

Генеральний Секретаріат не визнає народніх комісарів правительством усієї Росії, бо сила їх тільки серед певної частини великоруської демократії, народи ж Сибіра, Поволжа, Кавказу, Криму, Дону, України, Бесарабії, Білорусії не признають народніх комісарів прави-

І цю позицію Генеральний Секретаріат буде боронити всіма силами від всіх, хто б не захотів її зломити.

Підписали: Голова Генерального Секретаріату В. Винниченко.

За Генерального Писаря І. Мирний.
Київ, 30. листопада 1917. р.

Промова голови Генерального Секретаріату, Винниченка.

„Наш В'єст“ із дня 19. грудня ст. ст. доносить, що на засіданні Центральної Ради дня 13. грудня голова Генерального Секретаріату, Винниченко, дав звідомлення з діяльності Секретаріату.

Винниченко говорив, що зносини правительства Української Народної Республіки з другими державами мають гарні наслідки.

Такі держави, як Англія, Франція, Америка, Румунія, Бельгія й інші до Української Народної Республіки відносять ся поважно. Але вони поки що утримують ся від офіційного признання української держави. *)

Генеральний Секретаріат не яких таємних договорів про позички ніким не вів.

Всі зносини з державами й областями Генеральний Секретаріат веде відкрито.

Задля охорони прав Українців у Московщині створено офіційне українське представництво.

Далі Винниченко говорив, що багато пошкодило Українцям непорозуміння з Радою народніх комісарів.

Є надія, що прийде час, коли Українцям прийде ся вже бороти ся не з демократією Москвіччини, а з московською реакцією, яка неминуче почне ся, коли правительство народніх комісарів паде, коли над Росією знову запанує Микола II, який не буде терпіти існування біля себе вільної України.

І вже Генеральний Секретаріат задля боротьби з цією небезпекою робить потрібні заходи.

Самостійники на Україні.

Київ, 9. січня. Укр. тел. аг. доносить: Самостійники, котрі змагають ся до необмеженої незалежності України, й наперекір українським соціал-революціонерам та соціал-демократам, застоюють конче відривання України від Росії, скликаючи зібрання.

Політичний напрям цієї всеукраїнської партії полягає в тім, що б на основі соціального рівенства здійснити політичну й господарську незалежність України. До партії належать противники федералістів, але федералісти мають більшість на Україні й тому всю владу на Україні вони тримають у своїх руках.

(„Basl. Nachr.“ ч. 23. з дня 15. січня 1918. р.)

Українізація чорноморської фльоти.

„Кієвская Мысль“ із дня 10. грудня ст. ст. доносить, що задля доскональної українізації чорноморської фльоти, яка до цього часу налічувала більше половини Українців-матросів, цими днями приїздять до Севастополя одинацять тисяч матросів—Українців, які перебували на балтійській фльоті.

Та крім цих ще переїздить із балтійської фльоти до чотирох сот Українців, школярів машинової морської школи, задля служби на чорноморській фльоті.

Телеграма головнокомандуючого українським фронтом.

Генерал Шербачев розіслав слідуочу телеграму:

„Згідно з постановою Української Народної Республіки, я вступив в командовання військами південно-західного й румунського фронтів, які охороняють територію Української Республіки.

В усіх оперативних справах приписую звертати ся до мене.
Громадсько-політичну владу на румунським фронті перебрав комітет національних комісарів,

*) Читачі „Розвіту“ вже знають зі сторінок часопису, що Франція вже урядово признала Україну.

який працює згідно з указівками уряду України.

Всі війська славного, південно-західного фронту, добре знаного мені, бо майже три роки пробув я на ньому, кличу до заховання ладу й точного виконання свого обовязку й лише тоді ми зможемо забезпечити нашій вітчизні, що стільки потерпіла, мирний розвиток“.

„Роб. Газ.“

Ген. Шербачев.

В „окремій“ армії.

На нараді в „окремій“ армії, комісарі революційного комітету зажадали від Українців цієї армії дати відповідь на таке питання: Чи визнають Українці владу народніх комісарів?

Українські представники заявили, що народніх комісарів вони лічать лише правительством Великої Росії. На території ж Української Республіки вони визнають у всіх справах лише владу Генерального Секретаріату.

Всі заміри Українців найти компромисвий вихід, були даремні.

Комісарі поставили питання рішучо: Українці повинні підлягати революційному комітетові, або взяти всю оборону фронту в свої руки. В останнім разі Українці повинні забезпечити свободний похід із фронту всіх Великоросів „окремій“ армії, які не хочуть визнавати влади правительства України.

Крім цього Великороси просять, щоби від них не відібрали зброї.

Представники української арміїської Ради відповіли, що з цього боку перепони не будуть робити, але Великороси мусять іти тільки на північ, до себе до дому.

„Кієвск. Мысль“

Вимінна торгівля.

З того часу, як большевики захватили у свої руки владу в Росії й почали протягати ці руки й до України, то тоді вивіз із України хліба й ріжних харчових припасів припинив ся.

З початку Генеральне Секретарство справ торгівлі й промислу домогало ся, від большевицьких властей, що би за хліб, який їде з України, платили вони лише золотом.

А тепер, як доносить „Наш В'єст“ із дня 19. грудня ст. ст., Генеральний Секретаріат згодив ся випустити хліб із України москвському прохарчовному обласному комітетові, але під умовою, що кожний день на Україну, від цього комітету, має приходити 30 вагонів мануфактури, 10 вагонів чаю, 5 вагонів колошів і 500 пар обуви.

Розгрузка Кієва.

З огляду на велике скупчення в Кієві людности та ріжних установ, Генеральний Секретаріат признав потрібним відновити діяльність комісії, при штабі військової округи, яка займатися меть ся справою розгрузки міста Кієва. Що би зменшити наїзд нової людности, заведені будуть правила для візду в Кієв по особливих посвідках, у яких зазначувати ме ся, що такої то людині справді конче треба бути в Кієві.

Як один зі способів розгрузки Кієва, є думка вивезти з Кієва, в гліб Росії де які шпиталі та установи, переведені сюди з других місць.

(„Нова Рада“).

Скасування присяги.

В Генеральному Секретарстві судових справ виробляється законопроект про скасування обовязкової присяги свідків у суді.

Замість присяги законопроект уводить урочисту заяву (обіцянку), а присягати будуть тільки ті свідки, котрі сами на це згодять ся.

(„Нова Рада“).

Проект тимчасового шкільного правління.

На засіданні Малої Ради 2. грудня ст. ст. прийнято такий проект:

1) В Секретарство освіти переходять всі школи і просвітні установи міністерств: призначення, внутрішніх справ (музичні школи, театральні й др.) школи торгівлі і промислу, бувші „Імператриці Марії“, бувші „Імператорського Двору“.

2) Тимчасово, до заведення єдиної школи, за школами відомств: духовного, військового, залізничного, земельного, медичного та правничого—Секретарством справ освіти установлюється педагогічний догляд в справі затвердження учебних плянів і програм по загально-освітних предметах

„Нова Рада“.

Організація промисловости в Катеринославі й Харкові.

Помічник Генерального Секретаря торгівлі й промисловости проф. Ганицький їздив у Катеринослав і Харків у справах організації промисловости на Україні.

Наслідки поїздки такі: Всі організації зарядів і представники „Югомена“ (роздачик металів південного району) постановили працювати в контактї з Генеральним Секретарем справ торгівлі і промисловости.

На засіданні представників катеринославських заводів, по виборі сільсько-господарського з'ярадя, вказано було на можливість збільшення норми заліза для цих заводів і на необхідність організації всеукраїнського сільсько-господарського машинного будівництва. (Така організація була намічена на взірць російської).

У Харкові на засіданні „Слободської Ради“, „Монотон“ (комітет по розподіленню топлива) й „Донконома“ (роспр. палива й металу в донецькій басейні) проф. Ганицький оголосив намічених кандидатів на комісарів.

Потім обговорював ся плян їх діяльности. Крім того проф. Ганицький був на організаційних зборах союзу донецьких інженерів, яким пропанував працювати в контактї з Секретарством справ торгівлі і промисловости.

В результаті всіх розмов та бесід виявила ся повна можливість забезпечення в Донецькому басейні інтересів Української Народної Республіки.

„Нова Рада“.

Вісти з Росії.

Большевики й Українська Центральна Рада.

Петербург, 14. січня. Агенція Гаваса доносить: Народні комісарі на одному зі своїх нарад у справі Української Народної Республіки винесли таку постанову:

Відмова Української Центральної Ради відповісти на ноту большевицького уряду, якій запитує, чи Рада зрікається ся підтримувати повстання Каледіна, грозить зірванням переговорів між Смольним Інститутом і Кієвом.

Народні комісарі складають зі себе відповідальність за продовження братньої війни й накладають її на Українську Центральну Раду. Однак народні комісарі признають незалежність України й її право завязувати союзно-державні відносини.

(„Basl. Nachr.“ ч. 24. з дня 15. січня 1918. р.)

Як доносить „Франкф. Цайт.“ із дня 19. січня, ухвалили народні комісарі перервати переговори між Смольним Інститутом і Українською Центральною Радою. Відповідальність за продовження горожанської війни вони цілком звалюють на Центральну Раду, бо вона не дала ніякої відповіді на бажання народніх комісарів—не допомогати прихильникам Каледіна.

Генеральний Секретаріат розіслав усім українським військам наказ бути на готові, щоб боронити Україну й перешкодити російським військам удерти ся на Україну.

Російські Установчі Збори.

Гаг, 15. січня. Кореспондент „Таймса“ повідомляє з Петербурга, що неприсутність Троцького в Петербурзі відчувається ся.

Народній комісар, Калагаєв, заявив, що Установчі Збори відчиняють ся в п'ятницю 18. січня, тим часом, як другі, також не менше освідомлені в цій справі, говорять, що це ще не відомо.

Уряд наказав зайти в Неву 6 кружлякам і одному контр-міноносцеві, що б ними удержувати порядок у місці, коли б вийшли, які небуть заколоти, підчас скликання Установчих Зборів.

Цими мірами, здасть ся спокій і порядок будуть забезпечені.

Петербург, 15. січня. Чим ближче підхо-

